

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ

2021 р.

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Осадчого В. В. «Художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX століття», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (галузь знань 02 – Культура і мистецтво)

Дисертація Осадчого В. В. «Художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX століття» виконана на кафедрі реставрації та експертизи творів мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Тема дисертації затверджена вченою радою ХДАДМ (протокол № 32 від 28.11.2017).

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Осадчого В. В. вченою радою ХДАДМ було визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на фаховому семінарі ХДАДМ та призначено двох рецензентів: Соколюк Людмилу Данилівну, доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри теорії і історії мистецтва ХДАДМ та Жердєва Віталія Вікторовича, кандидата мистецтвознавства, доцента, доцента кафедри рисунку ХДАДМ

За результатами аналізу змісту дисертації Осадчого В. В., поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки фахового семінару, який відбувся 27 жовтня 2021 р., визначено наступне:

1. Актуальність теми дисертації обумовлена особливим зацікавленням різнобарвністю мистецьких процесів регіонального

художнього життя в сучасному українському мистецтвознавстві. В цьому контексті дослідження художнього життя м. Кременчука кінця XIX – XX ст., порушує важливі питання розвитку мистецької освіти, музейних інституцій, ролі випускників Харківського художньо-промислового інституту у формуванні монументально-декоративного обличчя м. Кременчука, художнього спадку, стилістичних та технологічних особливостей монументально-декоративних творів І.-В. Задорожного у м. Кременчук, історіографії процесу становлення місцевих художніх товариств і спілок, місце м. Кременчука у творчому спадку І. Ю. Рєпіна. Дослідження постає **актуальним** з боку визначення ролі регіонального контексту в дослідженнях українського мистецтва.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами академії та кафедри. Робота виконана згідно з науковою темою кафедри теорії та історії мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв «Сучасні проблеми українського мистецтвознавства в контексті європейських студій», державний реєстраційний номер 0117U001521.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Автором досліджені різноманітні аспекти художнього життя м. Кременчука кінця XIX – XX ст. Визначена роль виставкової діяльності в місті, охарактеризовано ремісничу діяльність та розвиток фотографічного мистецтва, творчого спадку художників Кременчука. В.Осадчий визначає основні етапи заснування, становлення та функціонування художніх товариств та творчих спілок, художніх соціокультурних інститутів. На основі аналізу наукової літератури, архівних матеріалів, натурального обстеження монументально-декоративних творів, визначає внесок випускників Харківського художньо-промислового інституту у формування монументально-декоративного обличчя міста та виявляє стилістичні та технологічні особливості монументально-декоративних творів, виконаних художниками в Кременчуці. Окреслено перспективи подальших наукових розвідок у цьому векторі досліджень.

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що В. В. Осадчий вперше розглянув художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX ст. у різноманітних аспектах його прояву; вперше дослідив питання заснування, становлення та функціонування Кременчуцької філії Полтавського обласного товариства художників,

Кременчуцьких художньо-виробничих майстерень (відділення Полтавських художньо-виробничих майстерень), Кременчуцької міської організації національної Спілки художників України. В.Осадчим визначені етапи становлення та розвитку Кременчуцького краєзнавчого музею, проаналізований склад його мистецьких фондів; вперше здійснено комплексне дослідження хронологічної послідовності створення монументально-декоративних творів випускників Харківського художньо-промислового інституту, досліджено стилістичні та технологічні особливості монументально-декоративних творів, виконаних І.-В. Задорожним в Кременчуці. Проаналізований склад експонентів Першої виставки картин 1914 р. в Кременчуці; зібраний фактологічний матеріал, який надає змогу стверджувати про наявність станом на 1891 р. двох пейзажних етюдів, виконаних І. Ю. Репіним у Кременчуці.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Серед важливих висновків, що складають науково-практичну цінність роботи, слід, перш за все, виділити те, що В. В. Осадчий, на підставі архівних матеріалів, бібліографічних та натурних розвідок, побудував цілісну картину художнього життя м. Кременчука, здійснив аналіз історіографії наукової проблеми, визначив джерельну базу та методи дослідження. Дисертант проаналізував життєвий та творчий шлях художників, пов'язаних з м. Кременчук, окреслив значення виставкової діяльності в місті (Губернська сільськогосподарська й кустарна виставка 1896 р. та перша художня виставка в Кременчуці 1914 р.), в розвитку художнього життя Кременчуччини кінця ХІХ – початку ХХ ст.; визначив роль ремісників у художньому житті міста. Важливі висновки стосуються розвитку фотографічного мистецтва Кременчука дорадянського періоду та ролі Кременчука як об'єкта творчого доробку І. Ю. Репіна. Важливими є обґрунтовані висновки щодо передумов створення та діяльності Кременчуцької міської організації національної Спілки художників України, історії становлення основних художніх соціокультурних інститутів міста ХХ ст. Окремим розділом дослідження є роль випускників Харківського художньо-промислового інституту у формуванні монументально-декоративного обличчя міста, висновки щодо стилістики та технології монументально-декоративних творів, виконаних художниками в м. Кременчуці в ХХ ст.

Автором дисертації окреслені основні вектори подальших наукових досліджень.

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів.

Дисертаційне дослідження В. В. Осадного дає цілісне, науково обґрунтоване уявлення про художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX століття. Матеріали та отримані в процесі дослідження висновки можна використовувати в подальших наукових розвідках щодо регіональної специфіки художнього життя України. Також матеріали дисертації можна використовувати в навчальному процесі при підготовці лекційних курсів, підручників та навчальних посібників з історії українського мистецтва.

7. Апробація результатів дослідження. Матеріали дисертації оприлюднені та апробовані у виступах на 6-ти всеукраїнських і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, зокрема: Міжнар. наук.-практ. конф. «Україна першого двадцятиліття XXI століття: культурно-мистецький вимір». (Рівне, РДГУ, 17-18.11.2020), доповідь *«Висвітлення культурного життя та художнього процесу Кременчука I пол. XX ст. у періодичних виданнях»*; Міжнар.наук. конф. «Шості Платонівські читання» пам'яті академіка Платона Білецького (1922–1998) (Київ, НАОМА, 24.11.2018), доповідь *«Внесок І. Задорожного у монументальне обличчя міста Кременчука»*; Міжнар. наук.-пр. конф. «Актуальні питання мистецтвознавства та мистецької освіти: сучасність і перспективи», (Харків, ХДАДМ, 18–19.10.2018), доповідь *«Біографія і творчість Наталії Володимирівни Юзефович»*; Всеук. наук. конф. проф.-викл. скл. і студ. ХДАДМ за підсумк. роб. 2017/2018 навч. року (Харків, ХДАДМ, 25.05.2018), доповідь *«Внесок випускників Харківського художньо-промислового інституту у становлення художньо-монументального обличчя Кременчука»*; Всеук. наук.-пр. конф. «Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку» (Кременчук, КрНУ ім. М. Остроградського, 14.11.2017.), доповідь *«Розвиток художнього та мистецького життя Кременчука кінець XIX-XX століття»*; Міжнар. наук-метод. конф. проф.-викл. скл. і мол. уч. «Педагогічні аспекти підготовки викладачів з візуального мистецтва та дизайну: сучасність і перспективи» в рамках IX Міжнар. форуму «Дизайн-освіта 2017» (Харків, ХДАДМ, 9-12.10.2017), доповідь *«Історичні періоди розвитку мистецького життя м. Кременчука»*.

8. Повнота опублікованих результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та захищених за темою дисертації. Основні положення дослідження були оприлюднені в 11 наукових публікаціях: 5 з них – у фахових виданнях (2 включені до переліку МОН України, 3 – у закордонних виданнях (Австрія, Білорусь, Угорщина), 6 – у збірках матеріалів і тез наукових конференцій.

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ, В ЯКИХ ОПУБЛІКОВАНІ ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Осадчий В. В. Выдающиеся художники Кременчуга конца XIX – XX столетия. *Актуальные проблемы мировой художественной культуры*. Учреждение образования Гродненский государственный университет имени Янки Купалы. Гродно: ГрГУ, 2018. С. 84-88.
2. Osadchiy V. The contribution of Kharkiv institute of and industry graduates for the formation of the Kremenchuk artistic monumental look. *The Scientific Heritage*. Budapest, 2020. № 49. P.4 С. 10-13.
3. Осадчий В. В. Кременчуг в творческой биографии И. Репина и в Репиноведении. *The European Journal of Arts, Premier Publishing s.r.o.* № 1, 2021 Vienna, № 1 С. 156-160.
4. Осадчий В. В. Перша виставка картин у Кременчуку в 1914 році. *Актуальні проблеми гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Гельветика, 2021. Вип. 35. Т. 4. С. 17-25.
5. Осадчий В. В. Розвиток фотографічної справи у Кременчуку кінець XIX початок XX століття. *Актуальні проблеми гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Гельветика, 2021. Вип. 37. Т. 2. С. 80-86.

ПУБЛІКАЦІЇ, ЯКІ ДОДАТКОВО ВІДОБРАЖАЮТЬ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДИСЕРТАЦІЇ

6. Осадчий В. В. Висвітлення культурного життя та художнього процесу Кременчука I пол. XX ст. у періодичних виданнях. *Україна першого двадцятиліття ХХІ століття: культурно-мистецький вимір: доп. міжнар. наук.-практ. конф. РДГУ, Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет, 17-18 листопада 2020 р. Рівне, 2020. С. 22-23.*

7. Осадчий В. В. Внесок І. Задорожного у монументальне обличчя міста Кременчук. *Шості Платонівські читання: тези доп. міжнар. наук. конф. пам'яті академіка Платона Білецького, присвячені 20-річчю від дня смерті П.О. Білецького (1922–1998)*, Київ, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, 24 листопада 2018 р. Київ, 2019. С. 117-118.

8. Осадчий В. В. Біографія і творчість Наталії Володимирівни Юзефович. *Міжнар. наук.-пр. конф. «Актуальні питання мистецтвознавства та мистецької освіти: сучасність і перспективи»*: збірник статей. 18-19 жовтня 2018 р., ХДАДМ. Харків, 2018. С. 113-115.

9. Осадчий В. В. Внесок випускників Харківського художньо-промислового інституту у становлення художньо-монументального обличчя Кременчука. *Всеукр. наук. конф. проф.-викл. скл. і студ. ХДАДМ за підс. роб. 2017/2018 навч. Року* : зб. Ст. 25 травня 2018 р., ХДАДМ, 2018. С. 50-53.

10. Осадчий В. В. Розвиток художнього та мистецького життя Кременчука кінець XIX-XX століття. *Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку: тези доп. всеукр. наук.-пр. конф. КрНУ ім. М. Остроградського, Кременчук, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського*, 14 листопада 2017 р. Кременчук, 2017. С. 98-100.

11. Осадчий В. В. Історичні періоди розвитку мистецького життя м. Кременчука. *Педагогічні аспекти підготовки викладачів з візуального мистецтва та дизайну: сучасність і перспективи* : зб. мат. міжнар. наук.-метод. конф. проф.-викл. скл. і мол. учених в рамках ІХ Міжнар. форуму «Дизайн-освіта 2017», Харків, ХДАДМ, 9-12. Жовтня 2017 р. Харків: ХДАДМ, 2017. С. 262-265.

РЕЦЕНЗЕНТИ УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Осадчого В.В. «Художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX століття».

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дисертації Осадчого В.В. «Художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX століття», повністю відповідає науковому профілю спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (галузь знань 02 – культура і мистецтво), відповідає Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора

філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283) і пункту 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167 (зі змінами від 21 жовтня 2020 року № 979).

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами фахового семінару, рекомендувати дисертацію Віктора ОСАДЧОГО «Художнє життя м. Кременчука кінця XIX – XX століття» до захисту на здобуття ступеню доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару

кандидат мистецтвознавства,
доцент, проректор з науково-
дослідної роботи ХДАДМ

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

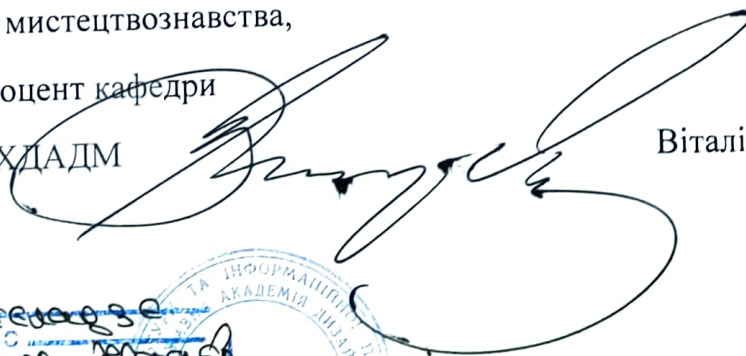
РЕЦЕНЗЕНТИ

доктор мистецтвознавства,
професор, професор кафедри
теорії та історії мистецтв ХДАДМ

Людмила СОКОЛЮК

кандидат мистецтвознавства,
доцент, доцент кафедри
рисунку ХДАДМ

Віталій ЖЕРДЕВ

